

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ
1. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη

«Εγώ κι οι συμμαθητές/τριες μου»

Ζούνη Ευαγγελία

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Το Πρόγραμμα Καλλιέργεια Δεξιοτήτων με τίτλο «Εγώ και οι συμμαθητές/τριες μου» εντάσσεται στο πλαίσιο υλοποίησης των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» τα οποία αποτελούν καινοτόμο διδακτική και εκπαιδευτική δράση με την προσθήκη νέων θεματικών κύκλων στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου και αξιοποιούν μεθόδους διερευνητικής – ανακαλυπτικής μάθησης. Η στοχοθεσία του προγράμματος έχει προσδιοριστεί βάσει των λεγόμενων δεξιοτήτων του 21ου αιώνα και ειδικότερα με τις **Δεξιότητες του 21ου (4C's)** και τις **Δεξιότητες του Νου**. Οι σύγχρονες αυτές δεξιότητες περιλαμβάνουν την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα, τη συνεργασία, την επικοινωνία, την ευελιξία και την προσαρμοστικότητα, την πρωτοβουλία, την οργανωτική ικανότητα, την επίλυση προβλημάτων, την πρωτοτυπία και τέλος τη μελέτη περίπτωσης. Βασικός σκοπός του προγράμματος είναι η πρωτογενής πρόληψη σε θέματα που αφορούν στην ψυχική υγεία και στις διαπροσωπικές σχέσεις των μαθητών/τριών και η καλλιέργεια σύγχρονων δεξιοτήτων στους/στις μαθητές/τριες, προκειμένου να συνδέσουν αποτελεσματικά τις σχολικές τους γνώσεις με τις ικανότητές τους ώστε να ανταποκρίνονται με ευχέρεια σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον.

Οι Διδακτικοί Στόχοι που καλλιεργούνται στο Πρόγραμμα Καλλιέργεια Δεξιοτήτων με τίτλο «Εγώ και οι συμμαθητές/τριες μου» είναι οι παρακάτω:

Ως προς τις Δεξιότητες του 21ου (4C's): Οι μαθητές/τριες να ερμηνεύσουν και να κατανοήσουν πλήρως την αξία των διαπροσωπικών σχέσεων σε συνδυασμό με την ψυχική υγεία μέσα από πολλαπλές οπτικές και απαλλαγμένη από προκαταλήψεις και προσωπικές πεποιθήσεις (Κριτική Σκέψη), να μετασχηματίσουν τα προσωπικά τους βιώματα σχετικά με την ψυχική υγεία (Δημιουργικότητα), να συνεργαστούν με τα μέλη της ομάδας τους κατά την από κοινού μελέτη του θέματος μέσα από δραστηριότητες που περιέχουν συνέργεια, διαπραγμάτευση, σεβασμό στις απόψεις των άλλων (Συνεργασία), να αξιοποιήσουν κατάλληλα μέσα ώστε να επικοινωνήσουν την οπτική τους για τις διαπροσωπικές σχέσεις και την ψυχική υγεία με αυθεντικό τρόπο (Επικοινωνία).

Ως προς τις Δεξιότητες του Νου : Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να οδηγούνται στην αναγνώριση και επίλυση προβλημάτων, στην κατανόηση προτεραιοτήτων, στην συγκέντρωση σχετικών πληροφοριών, στην ερμηνεία δεδομένων από διαφορετικές οπτικές, στην αναγνώριση λογικών σχέσεων μεταξύ διαφόρων προτάσεων, στην εξαγωγή και δοκιμή συμπερασμάτων και γενικεύσεων, στην ανακατασκευή πεποιθήσεων με βάση την ευρύτερη εμπειρία, στην τάση για ερευνητικότητα και πειραματισμό, στην πρωτοτυπία-καινοτομία, στη σύνθεση-επεξεργασία-μετασχηματισμός, στην κατασκευή, στη δημιουργική προσαρμογή και τέλος στην εναλλακτική σκέψη «έξω από το συμβατικό».

Ως προς το θέμα: Οι μαθητές/τριες α) να γνωρίσουν ο ένας τον/την άλλο/η και να δημιουργήσουν μια «δυνατή ομάδα» β) να «ανακαλύψουν» τον εαυτό τους και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, γ) να αποδεχτούν την εμφάνισή τους και τη διαφορετικότητά τους, δ) να «ανακαλύψουν» την οικογένειά τους και να αντιληφθούν γενικότερα το θεσμό της οικογένειας ε) να γνωρίσουν το σχολείο τους ως φορέα κοινωνικοποίησης, την τάξη τους και τους/τις συμμαθητές/τριες και να αναπτυχθούν υγιείς σχέσεις ανάμεσά τους.

Ως προς το Πρόγραμμα Σπουδών: Το πρόγραμμα συνδέεται με το Πρόγραμμα Σπουδών των γνωστικών αντικειμένων της τάξης (Μελέτη Περιβάλλοντος, Γλώσσα,, Αισθητική Αγωγή) και έρχεται σε συνδυασμό με τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου πλαισίου προγράμματος με δομή Ανοικτών, Ζωντανών Προγραμμάτων Σπουδών και Διαδικασιών.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα καλλιέργειας δεξιοτήτων απευθύνεται σε μαθητές/τριες της Α΄τάξης του Δημοτικού Σχολείου. Οι μαθητές/τριες έχουν κατακτήσει τον προφορικό και γραπτό λόγο της τάξης του σε επίπεδο της τάξης τους, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο πρόγραμμα. Η επιλογή του γίνεται με αφορμή την είσοδο των παιδιών στο δημοτικό σχολείο. Υπάρχει σύνδεση με τα προγράμματα σπουδών της Μελέτης του Περιβάλλοντος, της Γλώσσας, των Μαθηματικών, των Εικαστικών και της Μουσικής. Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν είναι χαρτόνια, μαρκαδόροι, ξυλομπογιές, τα σχολικά βιβλία της γλώσσας, το ανθολόγιο των τάξεων Α-Β & Γ-Δ παραμύθια. Επιπλέον, η επίσκεψη του υπεύθυνου της κοινωνικής υπηρεσίας του Δήμου για την υλοποίηση προγράμματος πρέπει να έχει προγραμματιστεί από τον /την εκπαιδευτικό σε πρότερο χρόνο.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης. Κάθε εργαστήριο θα αναπτύσσεται σε ένα φύλλο A4 με βάση τη ρουμπρίκα του Παραρτήματος (1 σελίδα ανά εργαστήριο = 7 σελίδες)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	1. Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Α΄ ΤΑΞΗ		
Τίτλος	Εγώ και οι συμμαθητές μου/τριες μου		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες του 21ου (4C's) Δεξιότητες το Νου
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ Λέξεις κλειδιά: Διαπροσωπικές σχέσεις, Ψυχική υγεία, Κριτική σκέψη, Δημιουργικότητα, Επικοινωνία, Στρατηγική Σκέψη, Επίλυση προβλημάτων, Μελέτες περίπτωσης (case studies), Πλάγια Σκέψη, Κατασκευές.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Το 1ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού έχει τίτλο «Ας γνωριστούμε» και αποτελείται από τρεις δραστηριότητες με συνολική διάρκεια τριών διδακτικών ωρών.</p> <p>Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι:</p> <p><u>Ως προς τις Δεξιότητες του 21 (4C's) συνυφασμένες με τη λειτουργία του Νου:</u> Οι μαθητές/τριες να ερμηνεύσουν και να κατανοήσουν την αξία των συμμαθητών/τριών ως συνεργατών (Κριτική Σκέψη), να μετασχηματίσουν τα προσωπικά τους βιώματα μέσα από βιωματικές ασκήσεις (Δημιουργικότητα), να συνεργαστούν (Συνεργασία), να αξιοποιήσουν κατάλληλα μέσα ώστε να επικοινωνήσουν την οπτική τους για τη δημιουργία της ομάδας με ένα αυθεντικό και βιωματικό τρόπο(Επικοινωνία).</p> <p><u>Ως προς το θέμα</u></p> <p>Οι μαθητές/τριες είναι να γνωρίσουν ο ένας τον/την άλλο/η καλύτερα, να επιλέξουν τα θέματα με τα οποία θα ασχοληθούν και να συντάξουν τους κανόνες της ομάδας του</p> <p>Η ομάδα θα δουλέψει με παιχνίδια ρόλων, συζήτηση στις υποομάδες, εικαστικές δραστηριότητες και οι μαθητές /τριες θα συντάξουν τους κανόνες της ομάδας του.</p>	<p style="text-align: center;">«Ας γνωριστούμε»</p> <div style="text-align: center;"> </div>	<p>1ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)</p> <p>Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 1^ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού έχει τίτλο «Ας γνωριστούμε» είναι οι εξής:</p> <p>Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός με τους/τις μαθητές /τριες κάθονται κυκλικά, τους συστήνεται, τους/τις καλωσορίζει και τους/τις καλεί να συστηθούν και να αναφέρουν το αγαπημένο τους παιχνίδι.</p> <p>Στη 2^η δραστηριότητα και σε συνέχεια της προηγούμενης δραστηριότητας, ο/η εκπαιδευτικός συναποφασίζει με τους/τις μαθητές /τριες τα θέματα (ποιος είμαι –πώς είμαι-η οικογένεια –το σχολείο – οι συμμαθητές/τριες μου πώς βλέπω εγώ τους άλλους)με τα οποία θα ασχοληθούν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα.</p> <p>Στην 3η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός προτείνει τη δημιουργία υποομάδων, αποτελούμενες από 4-5 μέλη, ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών/τριών με σκοπό τη σύνταξη των κανόνων της ομάδας.</p>

«Ο εαυτός μου»

Το 2ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού έχει τίτλο «Ο εαυτός μου» και αποτελείται από τρεις δραστηριότητες με συνολική διάρκεια τριών διδακτικών ωρών.

Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι:

Ως προς τη Δεξιότητα του Νου

- να διαπραγματεύονται το κυριολεκτικό νόημα μίας έννοιας μέσα από εναλλακτικές μελεκτικές ή μη μελεκτικές αναπαραστάσεις.

Στρατηγική καλλιέργειας Δεξιότητας του Νου: Ρουτίνα σκέψης «Χρώμα – Σύμβολο - Εικόνα»

Ως προς το θέμα να βοηθήσει τους/τις μαθητές/τριες να παρουσιάσουν την πορεία της διαδρομής τους από τη στιγμή, της γέννησης τους μέχρι σήμερα, να αντιληφθούν πως είναι άτομα μοναδικά και ξεχωριστά αναγνωρίζοντας τις δυνάμεις, τις ικανότητες και τα ατομικά χαρακτηριστικά τους. Ταυτόχρονα ενισχύουν την αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση τους, εκτιμώντας τις δεξιότητες και τα επιτεύγματα τους.

2ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)
Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 2^ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού με τίτλο «Ο εαυτός μου» είναι οι εξής:

Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες, όπως είναι ανά δύο στα θρανία, να ζωγραφίσουν σε χαρτί Α4 έναν ήλιο με τις ακτίνες του.

Στην 2η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες, από την προηγούμενη συνάντηση, να φέρουν φωτογραφίες που να δείχνουν την ανάπτυξή τους καθώς εξελίσσονται στον χρόνο.

Στην 3^η δραστηριότητα οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε υποομάδες(με βάση το 1^ο εργαστήριο). Ο/Η κάθε μαθητής/τρια παρουσιάζει τον εαυτό του στην υποομάδα του/της, τα μέλη της υποομάδας συζητούν τις αλλαγές που συμβαίνουν όσο μεγαλώνουν. Ο/Η εκπαιδευτικός, ανακεφαλαιώνοντας με την τεχνική του καταγισμού των ιδεών, γράφει στον πίνακα τις αλλαγές που ανέφεραν οι μαθητές/τριες.

<p>Το 3ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού έχει τίτλο «Πώς είμαι-Η μοναδικότητα μου» και αποτελείται από τρεις δραστηριότητες με συνολική διάρκεια τριών διδακτικών ωρών.</p> <p>Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι: <u>Ως προς τη Δεξιότητα του Νου</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Να επινοούν δημιουργικούς τρόπους επικοινωνίας ανάμεσα σε άτομα και να προβαίνουν σε μεταφορές και συγκρίσεις ως προς τα αποτελέσματα. <p>Στρατηγική καλλιέργειας Δεξιοτήτων του Νου: Ρουτίνα σκέψης «Δημιουργικές Συγκρίσεις»</p> <p><u>Ως προς το θέμα</u> να βοηθήσει τους/τις μαθητές/τριες να αποδεχτούν την εμφάνισή τους και τη διαφορετικότητά τους και να εκφράσουν, μέσα από τις ρουτίνες σκέψης για το πώς βιώνουν τη διαφορετικότητά τους.</p>	<p>«Πώς είμαι- Η μοναδικότητα μου;»</p> 	<p>3ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες) Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 3^ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού με τίτλο «Πώς είμαι-Η μοναδικότητά μου» είναι οι εξής: Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες να καθίσουν κυκλικά. Ο/Η εκπαιδευτικός κρατώντας ένα μαλακό μπαλάκι δίνει τις οδηγίες γιατί θα παίξουν «Το παιχνίδι του ονόματος». Στην 2η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός αφηγείται το παραμύθι <u>ΤΟ ΑΣΗΜΟΠΑΠΟ</u> σε κυκλική διάταξη όλων των μαθητών/τριών. Μόλις τελειώσει η αφήγηση ζητά από τους/τις μαθητές/τριες να του απαντήσουν στην ερώτηση «Πώς νιώθετε για τον τρόπο που τελείωσε η ιστορία;» Στην 3^η δραστηριότητα και σε συνέχεια της προηγούμενης δραστηριότητας, ο/η εκπαιδευτικός προτείνει τη δημιουργία υποομάδων, και τους/τις ζητά να συζητήσουν την ερώτηση «Τι θα κάνατε στη θέση του ήρωα;» «Σε τι μοιάζετε και σε τι διαφέρετε από τους πρωταγωνιστές του παραμυθιού;» Οι μαθητές/τριες καλούνται να ζωγραφίσουν « Το πορτρέτο τους»</p>
--	---	--

«Η οικογένεια μου»

Το 4ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού έχει τίτλο «**Η οικογένεια μου**» και αποτελείται από τρεις δραστηριότητες με συνολική διάρκεια τριών διδακτικών ωρών.

Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι:

Ως προς τη Δεξιότητα του Νου

- Να επινοούν δημιουργικούς τρόπους επικοινωνίας ανάμεσα σε άτομα και να προβαίνουν σε συγκρίσεις ως προς τα αποτελέσματα.

Στρατηγική καλλιέργειας Δεξιοτήτων του Νου: Ρουτίνα σκέψης «Δημιουργικές Συγκρίσεις»

Ως προς το θέμα να εκφράσει ο/η μαθητής/τρια τα συναισθήματά του για τη δική του οικογένεια και να αντιληφθεί μέσα από τους/τις συμμαθητές/τριες του/της ότι υπάρχουν διαφορετικές οικογένειες.

4ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)
Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 4^ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού με τίτλο «**Η οικογένεια μου**» είναι οι εξής:
Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός δείχνει την εικόνα

Και συζητά με τους/τις μαθητές/τριες για τον θεσμό της οικογένειας και τις αλλαγές που έχει υποστεί τις τελευταίες δεκαετίες.

Στην 2η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες, όπως είναι ανά δύο στα θρανία, να ζωγραφίζουν μια οικογενειακή στιγμή χαράς(φανταστική ή πραγματική)σύμφωνα με το [Φ.Ε.-ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ](#).

Στην 3^η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός επεξεργάζεται το κείμενο [ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ -ΜΕΛΕΤΗ Α ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ](#).

<p>Το 5ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ έως και τη Δ΄ Δημοτικού έχει τίτλο «Το σχολείο μου-Η τάξη μου» και αποτελείται από τρεις δραστηριότητες με συνολική διάρκεια τριών διδακτικών ωρών.</p> <p>Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι: <u>Ως προς τη Δεξιότητα του Νου</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να επινοούν οι μαθητές/τριες δημιουργικούς τρόπους επικοινωνίας ανάμεσα σε άτομα και να προβαίνουν σε συγκρίσεις ως προς τα αποτελέσματα. <p>Στρατηγική καλλιέργειας Δεξιοτήτων του Νου: Ρουτίνα σκέψης «Δημιουργικές Συγκρίσεις»</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Να διαπραγματεύονται το κυριολεκτικό νόημα μίας έννοιας μέσα από εναλλακτικές μη λεκτικές αναπαραστάσεις. <p>Στρατηγική καλλιέργειας Δεξιοτήτων του Νου: Ρουτίνα σκέψης «Χρώμα – Σύμβολο - Εικόνα»</p> <p><u>Ως προς το θέμα</u> να εξετάσει ο/η μαθητής/τρια την τάξη σαν μια κοινότητα με τον ρόλο της, να βρουν τρόπους με τους οποίους θα μπορέσουν να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης.</p>	<p>«Το σχολείο μου– Η τάξη μου»</p> 	<p>5ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)</p> <p>Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 5^ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού με τίτλο «Το σχολείο μου-Η τάξη μου» είναι οι εξής:</p> <p>Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός επεξεργάζεται το κείμενο ΣΧΟΛΕΙΟ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ και συζητά με τους/τις μαθητές/τριες.</p> <p>Στην 2 η δραστηριότητα(εμπέδωση του γνωστικού αντικειμένου), ο/η εκπαιδευτικός επεξεργάζεται και αναλύει το κείμενο ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ -Η ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ και συζητά με τους/τις μαθητές/τριες του/της.</p> <p>Στην 3η δραστηριότητα ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες να καθίσουν κυκλικά. Όλοι/ες από την ομάδα λένε: «Αυτό που μου αρέσει από την τάξη μου είναι.....» και ο/η εκπαιδευτικός το καταγράφει.</p>
--	--	--

<p>Το 6ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού έχει τίτλο «Οι συμμαθητές/τριες μου ως συνεργάτες» και αποτελείται από τρεις δραστηριότητες με συνολική διάρκεια τριών διδακτικών ωρών. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι:</p> <p><u>Ως προς τη Δεξιότητα του Νου</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Να παρατηρούν προσεκτικά τα στοιχεία ώστε να είναι σε θέση να τα κατατάσσουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες. <p><u>Στρατηγική καλλιέργειας Δεξιοτήτων του Νου:</u> Ρουτίνα σκέψης «Τίτλοι»</p> <p><u>Ως προς το θέμα</u> να εξετάσει ο/η μαθητής/τρια να ψάξει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της συνεργασίας μέσα στην τάξη και να βρει πρακτικούς τρόπους για την προαγωγή της συνεργασίας και να δει τον εαυτό του/της ως πολύτιμο και εκτιμώμενο μέλος της κοινότητας της τάξης</p>	<p>«Οι συμμαθητές/τριες μου ως συνεργάτες»</p> 	<p>6ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)</p> <p>Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 6^ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού με τίτλο «Οι συμμαθητές/τριες μου ως συνεργάτες» είναι οι εξής:</p> <p>Στην 1^η δραστηριότητα , ο/η εκπαιδευτικός επεξεργάζεται και αναλύει το κείμενο <u>Ξ .ΟΠΩΣ ΞΙΦΙΑΣ</u>. Εν συνέχεια, συζητά με τους/τις μαθητές/τριες.</p> <p>Στην 2^η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες να σταθούν ο ένας απέναντι στον άλλο (ο ένας είναι Α και ο άλλος Β. Ο Α κάνει κάποιες κινήσεις και ο Β παριστάνει τον καθρέφτη του. Αυτό γίνεται για δύο λεπτά ,μετά αλλάζουν θέσεις.</p> <p>Στην 3^η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός κολλά χρωματιστά μικρά χαρτάκια σε σχήμα κύκλου στην πλάτη ή στο μέτωπο των μαθητών/τριών. Τους εξηγεί ότι δεν πρέπει να μιλούν, μπορούν να βοηθήσουν ο ένας τον άλλο να βρει την ομάδα του κάνοντας νοήματα ή δείχνοντας με τα χέρια και το πρόσωπό τους. Η επιτυχία της άσκησης εξαρτάται από τη συνεργασία.</p>
---	---	---

Το 7ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού έχει τίτλο «**Βάζω στόχους και προχωρώ-Αξιολόγηση**» και αποτελείται από τρεις δραστηριότητες με συνολική διάρκεια τριών διδακτικών ωρών.

Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι:

Ως προς τη Δεξιότητα του Νου

Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση

- να προβούν σε οργανωτική, αναλυτική και παραγωγική επεξεργασία των συλλεγμένων δεδομένων του εργαστηρίου και
- να έχουν επίγνωση, παρακολούθηση και έλεγχο της σκέψης

Ως προς το θέμα

Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση

- να προβούν σε αξιολόγηση τους προγράμματος με σύνδεση της προϋπάρχουσας γνώσης και επέκταση της νέας γνώσης
- να παρακολουθούν και να ελέγχουν τη πορεία της σκέψης τους μέσα από την έκφραση "Τότε νόμισα-Τώρα ξέρω"

“Βάζω στόχους και προχωρώ-Αξιολόγηση”

7ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)
Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 7^ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού με τίτλο «**Βάζω στόχους και προχωρώ-Αξιολόγηση**» είναι οι εξής:
Στην 1^η δραστηριότητα ο/η εκπαιδευτικός συζητά με τους/τις μαθητές/τριες τα ακόλουθα ερωτήματα

- Τι συνδέεται με όσα ήδη γνωρίζατε;(για τον εαυτό σας, τους/τις συμμαθητές/τριες σας)
- Τι έχει επεκτείνει τη σκέψης σας προς νέες ή/και διαφορετικές κατευθύνσεις; για τον εαυτό σας, τους/τις συμμαθητές/τριες σας)
- Τι παραμένει αδιευκρίνιστο;

Στην 2^η δραστηριότητα ο/η εκπαιδευτικός συζητά με τους/τις μαθητές/τριες τα ακόλουθα ερωτήματα

- Περιγράψτε πώς άλλαξαν οι αρχικές σας σκέψεις- ιδέες ; (για τον εαυτό σας, τους/τις συμμαθητές/τριες σας)
- Τι ακριβώς συνέβαλε σ΄ αυτή την αλλαγή; (για τον εαυτό σας, τους/τις συμμαθητές/τριες σας)

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

IEΠ Επιμορφωτικό υλικό της Πλατφόρμας των Εργαστηρίων,

Τα σχολικά βιβλία Α' (Γλώσσα-Μελέτη), Ανθολόγιο Α' - Β', Εικαστικά Βιωματικές ασκήσεις για την εμφύχωση ομάδων (Αρχοντάκη,Ζ. ,Φιλίππου,Δ., 2003,).

https://www.askitis.gr/assets/books/psychiki_ygeia_6-8_egxeiridio_ekpaideytikoy.pdf

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Το πρόγραμμα καλλιέργειας δεξιοτήτων θα υλοποιηθεί σε συνεργασία τους/τις εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν στο πρόγραμμα αυτό και με δομές του Δήμου που υλοποιούν προγράμματα ψυχικής υγείας για τους/τις μαθητές/τριες του δημοτικού σχολείου με σκοπό την προσωπική ανάπτυξη του ατόμου.

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Το πρόγραμμα αξιολογείται με βάση τους αρχικούς στόχους αναφορικά με τις Δεξιότητες του 21ου (4C's) και τις Δεξιότητες το Νου και αναμένεται οι μαθητές/τριες να μπορούν ερμηνεύουν και να κατανοούν πλήρως την αξία των διαπροσωπικών σχέσεων σε συνδυασμό με την ψυχική υγεία μέσα από τις ποικίλες δραστηριότητες των εργαστηρίων.

Το πρόγραμμα προβλέπει την περιγραφική αξιολόγηση η οποία και αποτελεί μια μορφή παιδαγωγικά προσανατολισμένης αξιολόγησης στην εκπαίδευση. Πρόκειται για συστηματική και καλά οργανωμένη διαδικασία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων που αποσκοπεί: Στη συνεχή παρακολούθηση και ανίχνευση ελλείψεων και εμποδίων στη μάθηση Στη διάγνωση δυνατών σημείων και αδυναμιών στις διδακτικές επιλογές Στην ενεργό εμπλοκή των μαθητών στην αξιολόγησή τους. Στην αποτίμηση της προόδου των γνώσεων και των δεξιοτήτων των μαθητών. Ως εκ τούτου, είναι αναπόσπαστο στοιχείο της διδακτικο-μαθησιακής διαδικασίας.

Κατά την αξιολόγηση του σχεδίου:

- ο μαθητής/τριας θα χρησιμοποιηθεί ένα φύλλο αυτοαξιολόγησης με σκοπό να προβληματιστεί σχετικά με την ποιότητα της εργασίας του/της, να κρίνει τον βαθμό στον οποίο αντανακλά την επίτευξη συγκεκριμένων και σαφών στόχων ή κριτηρίων και τέλος να αναθεωρήσουν αναλόγως εφόσον χρειαστεί.
- ο μαθητής/τριας θα χρησιμοποιηθεί ένα φύλλο ετεροαξιολόγησης με σκοπό να αναλάβουν α) την αξιολόγηση συμμαθητών/τριών τους /της με τους/τις οποίους/ες ήταν μαζί στην ίδια ομάδα, β) την ομάδα τους ως

σύνολο.

Ο/Η εκπαιδευτικός μέσα από την παρατήρηση, την καταγραφή και τη συζήτηση (Ερωτήσεις αναστοχασμού με τους μαθητές/ήτριες και τον/την εκπαιδευτικό) έχει τη δυνατότητα να περιγράψει τη διαδικασία της μάθησης του σχεδίου δράσης και ταυτόχρονα μέσα από αυτή τη διαδικασία να αξιολογεί το παραπάνω σχέδιο δράσης παραπάνω. Σημειώσεις εκπαιδευτικού από την παρατήρηση και τις συζητήσεις με τους/τις μαθητέ/τριες. Φωτογραφίες και άλλα στοιχεία από τη γωνιά στον τοίχο την αφιερωμένη στο σχέδιο δράσης. Συζήτηση με τους συνεργαζόμενους εκπαιδευτικούς, συζήτηση με τον /την εκπαιδευτικό της τάξης, αν δεν υλοποιεί ο/η ίδιος/α τα εργαστήρια δεξιοτήτων, για πληροφορίες που πήραν οι μαθητές/τριες σχετικά με τη Στοματική Υγιεινή και πώς καλλιεργήθηκε θετική στάση ως προς τη Στοματική Υγιεινή.

Το portfolio του/της μαθητή /τριας - Ατομικοί φάκελοι μαθητών/τριών είναι ένα ουσιαστικό μέσο αξιολόγησης του συγκεκριμένου προγράμματος. Είναι ένας φάκελος σε έντυπη μορφή, συμπληρώνεται κάθε φορά από τον/τη μαθητή/τρια και εκεί μέσα συλλέγονται όλα τα τεκμήρια υλοποίησης και των 7 εργαστηρίων του προγράμματος σε υποθέματα του φακέλου (Εγώ και οι συμμαθητές/τριες μου).

Επιπλέον θα συνταχθεί από τον/την εκπαιδευτικό η Έκθεση Προόδου Μαθητή/τριας αναφορικά με τις δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα και με τις δεξιότητες του Νου σχετικά με το εν λόγω πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα καλλιέργειας δεξιοτήτων δύναται να παρουσιαστεί μέσω ενός θεατρικού έργου στο τέλος της χρονιάς στους υπόλοιπους μαθητές/τριες του σχολείου ή σε ανοικτή εκδήλωση του σχολείου επιλέγοντας συγκεκριμένες δράσεις των εργαστηρίων του προγράμματος.

Σημειώσεις: Το παρόν πρόγραμμα καλλιέργειας δεξιοτήτων μπορεί να υλοποιηθεί και σε συνθήκες τηλεεκπαίδευσης κάνοντας ορισμένες τροποποιήσεις, ο/η εκπαιδευτικός. Πολλές δραστηριότητες του προγράμματος μπορούν να αναρτηθούν και στις ασύγχρονες πλατφόρμες e-class και e-me.

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων (3-5 φύλλα)

1ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)

Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 1ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α' Δημοτικού έχει τίτλο «Ας γνωριστούμε» είναι οι εξής:

Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός με τους/τις μαθητές /τριες κάθονται κυκλικά, τους συστήνεται, τους/τις καλωσορίζει και τους/τις καλεί να συστηθούν και να αναφέρουν το αγαπημένο τους παιχνίδι. Ο κάθε μαθητής/τρια συστήνεται με το βαφτιστικό του όνομα και αναφέρει το αγαπημένο του παιχνίδι με τον ακόλουθο τρόπο: «Είμαι ο/η..... και το αγαπημένο μου παιχνίδι είναι .....». Ο/Η εκπαιδευτικός καταγράφει τις απαντήσεις των μαθητών/τριών για να γνωριστούν καλύτερα και τις οποίες θα αξιοποιήσει κατά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου για να συνοψίσει το εργαστήριο και να θυμηθούν οι μαθητές/τριες πώς ξεκίνησαν.

Στη 2η δραστηριότητα και σε συνέχεια της προηγούμενης δραστηριότητας, ο/η εκπαιδευτικός μαζί με τους/τις μαθητές /τριες συναποφασίζουν τα θέματα του προγράμματος(ποιος είμαι –πώς είμαι-η οικογένεια –το σχολείο-η τάξη μου – οι συμμαθητές/τριες- μου πώς βλέπω εγώ τους άλλους). Εν συνεχεία, δίνεται η δυνατότητα στους/στις μαθητές/τριες να εκφραστούν με μια εικαστική δημιουργία για το πρόγραμμα με τα υποθέματά του και να την περιγράψουν.

Στην 3η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός προτείνει τη δημιουργία υποομάδων, αποτελούμενες από 4-5 μέλη, ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών/τριών με σκοπό τη σύνταξη των κανόνων της ομάδας.

Για τη δημιουργία των υποομάδων ο/η εκπαιδευτικός μοιράζει οικογένειες σχημάτων, π.χ. τρίγωνα, τετράγωνα, κύκλους ....στις υποομάδες για να τα ταιριάξουν. Η κάθε υποομάδα(τρίγωνα, τετράγωνα, κύκλοι..) επιλέγει τον εκπρόσωπό της και συζητά τους κανόνες της ομάδας. Οι εκπρόσωποι των υποομάδων προτείνουν τους κανόνες της υποομάδας τους. Ο/Η εκπαιδευτικός γράφει τους κανόνες αυτούς στον πίνακα , τους ζητά να του/της πουν αν υπάρχουν ίσως και κάποιοι άλλοι που πρέπει να προστεθούν, ώστε η ομάδα να δουλέψει καλύτερα. Αν οι μαθητές/τριες δυσκολευτούν να προτείνουν ο/η εκπαιδευτικός τους προτείνει δίνοντας τους μερικές ιδέες όπως:

«Συμφωνούμε να σεβόμαστε ο ένας τον άλλον»

«Συμφωνούμε να εκφράζουμε όλοι/ες ελεύθερα την άποψή μας» σεβόμαστε ο ένας τον άλλον»

«Συμφωνούμε να συνεργαζόμαστε με την ομάδα στην οποία ανήκουμε κάθε φορά» .... Έπειτα οι κανόνες γράφονται σε ένα μεγάλο χαρτί και στο τέλος όλοι/ες οι

μαθητές/τριες και ο /η εκπαιδευτικός θα υπογράψουν. Το χαρτί αυτό θα αναρτηθεί σε εμφανές σημείο στην τάξη, έτσι ώστε σε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων, ο/η εκπαιδευτικός να υπενθυμίζει τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τη συμφωνία των κανόνων.

2ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)

Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 2ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού με τίτλο «Ο εαυτός μου» είναι οι εξής:

Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες, όπως είναι ανά δύο στα θρανία, να ζωγραφίζουν σε χαρτί Α4 έναν ήλιο με τις ακτίνες του. Στο κέντρο του ήλιου ζωγραφίζουν το πρόσωπό τους και γράφουν το όνομά τους. Στις ακτίνες του ήλιου γράφουν τα πράγματα που τους/τις χαρακτηρίζουν, τους/τις αρέσουν. Για παράδειγμα, το αγαπημένο τους χρώμα, το αγαπημένο τους φαγητό, την αγαπημένο ασχολία, το αγαπημένο τους πρόσωπο .....Όπως είναι στα θρανία ο/η κάθε μαθητής/τρια ενθαρρύνεται να μιλήσει για τον «ΗΛΙΟ» που έφτιαξε. Μόλις ολοκληρώσουν την άσκηση αυτή ο/η εκπαιδευτικός τους/τις προτρέπει να καθίσουν κυκλικά και να παρουσιάσουν στην ολομέλεια τον ΗΛΙΟ του/της συμμαθήτριας του/της. Η άσκηση αυτή αναπτύσσει τη γνωριμία των μαθητών/τριών μιλήσουν για τα στοιχεία που τα χαρακτηρίζουν.

Στην 2η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες, από την προηγούμενη συνάντηση, να φέρουν φωτογραφίες που να δείχνουν την ανάπτυξή τους καθώς εξελίσσονται στον χρόνο και να τις μελετήσουν.

Στην 3^η δραστηριότητα, η οποία είναι συνέχεια της προηγούμενης, οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε υποομάδες(με βάση το 1^ο εργαστήριο). Ο/Η κάθε μαθητής/τρια παρουσιάζει τον εαυτό του στην υποομάδα του/της, τα μέλη της υποομάδας συζητούν τις αλλαγές που συμβαίνουν όσο μεγαλώνουν. Ο/Η εκπαιδευτικός, ανακεφαλαιώνοντας με την τεχνική του καταιγισμού των ιδεών, γράφει στον πίνακα τις αλλαγές που ανέφεραν οι μαθητές/τριες.

3ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)

Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 3ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού με τίτλο «Πώς είμαι-Η μοναδικότητά μου» είναι οι εξής:

Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες να καθίσουν κυκλικά. Ο/Η εκπαιδευτικός κρατώντας ένα μαλακό μπαλάκι δίνει τις οδηγίες. Το παιχνίδι του ονόματος αρχίζει ρίχνοντας, ο/η εκπαιδευτικός, το μπαλάκι σε ένα μαθητή/τρια. Ο/Η κάθε μαθητής/τρια θα διηγηθεί γιατί του/της έδωσαν αυτό το όνομα, αν του/της αρέσει το όνομά του/της και ποιο όνομα θα του/της άρεσε να είχε. Έτσι έρχονται σε επαφή και με την οικογενειακή τους ιστορία. Στο τέλος της δραστηριότητας, ο/η εκπαιδευτικός σε χαρτί του μέτρου καταγράφει όλες τις πληροφορίες που έχουν ειπωθεί από τους/τις μαθητές/τριες και φυλάσσεται για την τελική αξιολόγηση του προγράμματος.

Στην 2η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός αφηγείται το παραμύθι ΤΟ ΑΣΗΜΟΠΑΠΟ σε κυκλική διάταξη όλων των μαθητών/τριών. Μόλις τελειώσει η αφήγηση ζητά από τους/τις μαθητές/τριες να του απαντήσουν στην ερώτηση «Πώς νιώθετε για τον τρόπο που τελείωσε η ιστορία;» Έπειτα, με ευρηματικό τρόπο, ο/η εκπαιδευτικός δίνει τον λόγο σε κάθε μαθητή/τρια να απαντήσει λέγοντας: “Μιλάει, μιλάει ο/η …..” Ο/Η εκπαιδευτικός σε χαρτί του μέτρου καταγράφει όλες τις πληροφορίες που έχουν ειπωθεί από τους/τις μαθητές/τριες το οποίο και φυλάσσεται στο portfolio για την τελική αξιολόγηση του προγράμματος.

Στην 3η δραστηριότητα και σε συνέχεια της προηγούμενης δραστηριότητας, ο/η εκπαιδευτικός προτείνει τη δημιουργία υποομάδων, και τους/τις ζητά να συζητήσουν την ερώτηση «Τι θα κάνατε στη θέση του ήρωα;» «Σε τι μοιάζετε και σε τι διαφέρετε από τους πρωταγωνιστές του παραμυθιού;»

Ο/η εκπαιδευτικός κλείνει τη δραστηριότητα αυτή επισημαίνοντας ότι ο /η καθένας/μια έχει στοιχεία που τον/την κάνουν διαφορετικό/ή, όπως για παράδειγμα διαφορετικό ύψος, διαφορετικό χρώμα μαλλιών, διαφορετική οικογένεια. Πολλές φορές, μπορεί να νιώσουμε περίεργα ή και δύσκολα επειδή διαφέρουμε από τους/τις άλλους/ες. Αυτό, όμως, μας κάνει και μοναδικούς/ές.

Ο/Η εκπαιδευτικός μαζί με τον εκπρόσωπο κάθε ομάδας σημειώνουν σε χαρτί του μέτρου την απάντηση στην ερώτηση «Διαφέρουμε από τους/τις άλλους/ες. Τι

νώθουμε για αυτό;» στην οποία κατέληξαν τα μέλη της ομάδας μετά από συζήτηση. Η δραστηριότητα ολοκληρώνεται με εικαστική δημιουργία. Οι μαθητές/τριες καλούνται να ζωγραφίσουν « Το πορτρέτο τους », Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΑΣ - ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

4ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)

Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 4ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού με τίτλο «Η οικογένεια μου» είναι οι εξής:

Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός δείχνει μια οικογένεια, όπως ήταν τα περασμένα χρόνια. Μπορείς να περιγράψεις τι ακριβώς κάνει το κάθε πρόσωπο;» Ο/Η εκπαιδευτικός συζητά με τους/τις μαθητές/τριες για τον θεσμό της οικογένειας και τις αλλαγές που έχει υποστεί τις τελευταίες δεκαετίες. Στη συνέχεια, επεξεργάζεται το κείμενο ΠΟΙΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΕΙ-ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ Α-Β ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Στην 2η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες, όπως είναι ανά δύο στα θρανία, να ζωγραφίζουν μια οικογενειακή στιγμή χαράς(φανταστική ή πραγματική) σύμφωνα με το Φ.Ε.-ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ. Έπειτα ο/η εκπαιδευτικός παίρνει όλες τις ζωγραφιές, τις ανακατεύει και τις μοιράζει τυχαία στους/στις μαθητές/τριες. Ο/Η κάθε μαθητής/τρια συζητά με τον/τη συμμαθητή/τρια για τη ζωγραφιά που έχει στα χέρια του, απαντώντας στις παρακάτω ερωτήσεις: «Σε τι μοιάζει και σε τι διαφέρει η ζωγραφιά που έχετε στα χέρια σας με τη αυτή που κάνατε εσείς;» «Πώς αισθάνεστε βλέποντας τη ζωγραφιά που έχετε στα χέρια σας;» Στο τέλος της δραστηριότητας, το κάθε ζευγάρι προτείνει έναν λόγο που κάνει την οικογένεια χαρούμενη. Ο/Η εκπαιδευτικός, με την τεχνική του καταϊγισμού των ιδεών, γράφει στον πίνακα τις απόψεις όλων των ζευγαριών.

Στην 3η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός προτείνει τη δημιουργία υποομάδων. Ο/Η εκπαιδευτικός δίνει από ένα τετράγωνο χαρτάκι στους/στις μαθητές/τριες και τους/τις ζητά να γράψουν το όνομά τους και να το ρίξουν στο κουτί που κρατά. Στη συνέχεια καλεί όποιον/α μαθητή/τρια να τραβήξει μέσα από το κουτί 4-5 χαρτάκια, όσα θα είναι τα μέλη της ομάδας. Έτσι χωρίζεται η τάξη σε υποομάδες.

Ο/Η εκπαιδευτικός επεξεργάζεται το κείμενο ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ -ΜΕΛΕΤΗ Α ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ και έχει ζητήσει από τους/τις μαθητές/τριες να φέρουν φωτογραφίες από την οικογένειά τους ή από περιοδικά .Οι μαθητές/τριες φτιάχνουν ένα μεγάλο κολλάζ από τις φωτογραφίες που έχουν συγκεντρωθεί από τα μέλη της ομάδας. Ο/Η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες να συζητήσουν μεταξύ τους τις ομοιότητες και τις διαφορές από τις οικογένειες που βλέπουν στο κολλάζ. Ο/Η εκπαιδευτικός κλείνει τη δραστηριότητα, με την τεχνική του καταιγισμού των ιδεών, για τις διάφορες μορφές οικογένειας.

5ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)

Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 5ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού με τίτλο «Το σχολείο μου-Η τάξη μου» είναι οι εξής:

Στην 1η δραστηριότητα(διδασκαλία του γνωστικού αντικείμενου), ο/η εκπαιδευτικός επεξεργάζεται το κείμενο ΣΧΟΛΕΙΟ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ και συζητά με τους/τις μαθητές/τριες στα ακόλουθα

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- Υποθέστε ότι είστε μέλος της τάξης του σχολείου που εικονίζεται παραπάνω. Σκεφτείτε στις ομάδες σας έναν λόγο που είναι οι μαθητές/τριες στο σχολείο. Παρουσιάστε στην ολομέλεια.

- Συγκρίνετε τις απαντήσεις σας με αυτές των συμμαθητών σας. Ποιον τρόπο επικοινωνίας θεωρείτε αποτελεσματικότερο; Τι σας κάνει να το λέτε;

- Αναρωτηθείτε γιατί διαφορετικές ομάδες μπορεί να σκέφτηκαν με παρόμοιο ή διαφορετικό τρόπο από τη δική σας;

- Σκεφτείτε μεταφορικά το σχολείο σας. Αν ήταν συναίσθημα πως θα νιώθατε; Αν ήταν βιβλίο τι υπόθεση θα είχε;

Στην 2η δραστηριότητα ο/η εκπαιδευτικός επεξεργάζεται και αναλύει το κείμενο ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ -Η ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. Συζητά με τους/τις μαθητές/τριες τα ακόλουθα

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- Επιλέξτε ένα χρώμα που κατά τη γνώμη σας αντιπροσωπεύει το σχολείο σας. Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

- Επιλέξτε ένα σύμβολο που κατά τη γνώμη σας αντιπροσωπεύει το σχολείο σας. Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

• Επιλέξτε μία εικόνα που κατά τη γνώμη σας αντιπροσωπεύει το σχολείο σας. Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

Στην 3η δραστηριότητα ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες να καθίσουν κυκλικά. Όλοι/ες από την ομάδα λένε: «Αυτό που μου αρέσει από την τάξη μου είναι.....» Ο/Η εκπαιδευτικός καταγράφει τις απαντήσεις σε χαρτί του μέτρου το οποίο και φυλάσσεται για την τελική αξιολόγηση του προγράμματος. Στη συνέχεια όλοι/ες από την ομάδα λένε: «Κάτι που θα ήθελα να αλλάξω είναι.....». Ο/Η εκπαιδευτικός καταγράφει τις απαντήσεις σε χαρτί του μέτρου το οποίο και φυλάσσεται για την τελική αξιολόγηση του προγράμματος.

6ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)

Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 6ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α΄ Δημοτικού με τίτλο «Οι συμμαθητές/τριες μου ως συνεργάτες» είναι οι εξής:

Στην 1η δραστηριότητα (αξιολόγηση), ο/η εκπαιδευτικός επεξεργάζεται και αναλύει το κείμενο από το ανθολόγιο Ξ...όπως ξιφίας. Εν συνέχεια, συζητά με τους/τις μαθητές/τριες τα ακόλουθα:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- Άκουσε προσεκτικά το κείμενο και δώσε του έναν τίτλο.
- Με βάση ποια συγκεκριμένα κριτήρια σκέφτηκε τον τίτλο;
- Σύγκρινε τους τίτλους που δώσατε με αυτόν που υπάρχει στο βιβλίο σου.
- Ομοιάζουν ή διαφέρουν; Γιατί πιστεύεις ότι συμβαίνει αυτό;

Στην 2η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους/τις μαθητές/τριες να σταθούν ο ένας απέναντι στον άλλο (ο ένας είναι Α και ο άλλος Β. Ο Α κάνει κάποιες κινήσεις και ο Β παριστάνει τον καθρέφτη του. Αυτό γίνεται για δύο λεπτά ,μετά αλλάζουν θέσεις. Οι μαθητές/τριες συζητούν πόσο εύκολη τη βρήκαν αυτή τη δραστηριότητα και τι έμαθαν για τον εαυτό τους.

Στην 3η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός κολλά χρωματιστά μικρά χαρτάκια σε σχήμα κύκλου στην πλάτη ή στο μέτωπο των μαθητών/τριών. Τους εξηγεί ότι δεν πρέπει να μιλούν, μπορούν να βοηθήσουν ο ένας τον άλλο να βρει την ομάδα του κάνοντας νοήματα ή δείχνοντας με τα χέρια και το πρόσωπό τους. Η επιτυχία της άσκησης εξαρτάται από τη συνεργασία. Όταν σχηματιστούν οι ομάδες (κόκκινο-κίτρινο-πράσινο-μπλε), ζητήστε από τους/τα μαθητές/τριες να θυμούνται ποια είναι

τα μέλη της καθεμιάς. Ο/Η εκπαιδευτικός γράφει τα μέλη της κάθε ομάδας σε χαρτί του μέτρου.

7ο εργαστήριο (3 διδακτικές ώρες)

Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 7ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων Ψυχικής Υγείας για την Α' Δημοτικού με τίτλο «Βάζω στόχους και προχωρώ-Αξιολόγηση» είναι οι εξής:

Στην 1η δραστηριότητα ο/η εκπαιδευτικός συζητά με τους/τις μαθητές/τριες τα ακόλουθα ερωτήματα

- Τι συνδέεται με όσα ήδη γνωρίζετε;

Τι έχει επεκτείνει τη σκέψης σας προς νέες ή/και διαφορετικές κατευθύνσεις;

- Τι παραμένει αδιευκρίνιστο;

Στην 2^η-3^η δραστηριότητα ο/η εκπαιδευτικός συζητά με τους/τις μαθητές/τριες τα ακόλουθα ερωτήματα

- Περιγράψτε πώς άλλαξαν οι αρχικές σας σκέψεις- ιδέες ;
- Τι ακριβώς συνέβαλε σ' αυτή την αλλαγή;

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Η περιγραφική αξιολόγηση θα περιλαμβάνει την Έκθεση Προόδου Μαθητή/τριας αναφορικά με τις δεξιότητες του 21ου αιώνα και τις δεξιότητες του Νου. Το Φύλλο Προόδου Μαθητή/Μαθήτριας και τη Ρούμπρικα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων. Ένα Φύλλο αυτο-αξιολόγησης και ένα Φύλλο ετερο-αξιολόγησης .Το portfolio των Μαθητών/τριών.

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (έως 2 σελίδες)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Φύλλο Αυτο-αξιολόγησης

Πρόγραμμα:	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
ΕΓΩ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΜΜΑΘΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΜΟΥ				
Κατάλαβα γιατί πρέπει να συνεργάζεσαι				

Κατάλαβα γιατί πρέπει να υπάρχουν κανόνες στην ομάδα				
Μπορώ να παρουσιάσω τον εαυτό μου				
Μπορώ να ξεχωρίσω τη μοναδικότητα του/της κάθε συμμαθητή/τριας μου				
Μπορώ να παρουσιάσω τον/τη συμμαθητή/τρια μου				
Μπορώ να αντιληφθώ την αξία του σχολείου				
Μπορώ να αντιληφθώ την αξία της οικογένειας				
Μπορώ να αντιληφθώ την αξία της τάξης ως ομάδας				
Έχω καλές σχέσεις με τους/τις συμμαθητές/τριες μου στην ομάδα.				
Ενθαρρύνω συχνά την υπόλοιπη ομάδα να ολοκληρώσουμε το έργο που αναλάβαμε				
Προσπαθώ να υπάρχει συμφωνία, ώστε να πραγματοποιηθούν οι στόχοι της ομάδας				
Όταν εργάζομαι ως μέλος της ομάδας, μοιράζομαι με τους άλλους τυχόν χρήσιμες πληροφορίες που έχω				

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
Φύλλο ετερο-αξιολόγησης

Πρόγραμμα: Εγώ και οι συμμαθητές/τριες μου	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ

Ο/Η .....κατάλαβε γιατί πρέπει να συνεργάζεται				
Ο/Η .....κατάλαβε γιατί πρέπει να υπάρχουν κανόνες στην ομάδα				
Ο/Η ..... μπορεί να παρουσιάσει τον εαυτό του/της				
Ο/Η .....Μπορεί να ξεχωρίσει τη μοναδικότητα του/της κάθε συμμαθητή/τριας του.				
Ο/Η .....Μπορεί να παρουσιάσει τον/τη συμμαθητή/τρια του				
Ο/Η .....Μπορεί να αντιληφθεί την αξία της οικογένειας				
Ο/Η .....Μπορεί να αντιληφθεί την αξία του σχολείου				
Ο/Η .....Μπορεί να αντιληφθεί την αξία της τάξης ως ομάδας				
Ο/Η .....Έχει καλές σχέσεις με τους/τις συμμαθητές/τριες μου στην ομάδα.				
Ο/Η .....Ενθαρρύνει συχνά την υπόλοιπη ομάδα να ολοκληρώσει το έργο που αναλάβαμε				
Ο/Η .....Προσπαθεί να υπάρχει συμφωνία, ώστε να πραγματοποιηθούν οι στόχοι της ομάδας				

<p>Ο/Η .....Όταν εργάζεται ως μέλος της ομάδας, μοιράζεται με τους άλλους τυχόν χρήσιμες πληροφορίες που έχουν</p>				

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Το portfolio του προγράμματος καλλιέργειας δεξιοτήτων με τίτλο: «Εγώ και οι συμμαθητές/τριες μου» θα περιέχει όλα τα φύλλα εργασίας που έχουν σχεδιαστεί για να παραχθούν κατά την υλοποίησή του εν λόγω προγράμματος. Οι φωτογραφίες, οι ζωγραφιές, τα φύλλα εργασίας και τα φύλλα αξιολόγησης και ετερο-αξιολόγησης και ό,τι άλλο προκύψει κατά την υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος.

Βίντεο (ένα πρωτότυπο βίντεο επίδειξης υποδειγματικής διδασκαλίας ή επιμορφωτικής παρουσίασης του εργαστηρίου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΟΥ

ΤΙ ΜΟΥ
ΑΡΕΣΕΙ
ΣΤΟΝ
ΕΑΥΤΟ
ΜΟΥ;

ΠΟΙΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ
ΜΟΥ ΑΡΕΣΕΙ ΝΑ
ΠΑΙΖΩ;

ΤΙ ΔΕ
ΜΟΥ
ΑΡΕΣΕΙ
ΣΤΟΝ
ΕΑΥΤΟ
ΜΟΥ;

Ο
ΕΑΥΤΟΣ ΜΟΥ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΓΙΑ
ΜΕΝΑ;

ΠΟΙΟ
ΦΑΓΗΤΟ
ΜΟΥ ΑΡΕΣΕΙ;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Μαθησιακή Περιοχή: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Θεματική Ενότητα: ΕΥ-ΖΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

Στόχοι: Να παρατηρούν προσεκτικά και να κάνουν υποθέσεις για τους τύπους της οικογένειας

Τύπος Δραστηριότητας: Ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας

Στρατηγική καλλιέργειας Δεξιοτήτων του Νου: Ρουτίνα σκέψης «Βλέπω-Σκέφτομαι-Αναρωτιέμαι»

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Παρατηρήστε προσεκτικά την εικόνα του βιβλίου.

Ονομάστε ό, τι βλέπετε χωρίς να ερμηνεύσετε.

Με βάση αυτά που είδατε, τι σκέφτεστε; Μπορείτε να υποθέσετε τι κάνει η οικογένεια ;

Τι αναρωτιέστε; Υπάρχει κάποιο στοιχείο που δεν καταλαβαίνετε και θα θέλατε να διερευνήσετε περισσότερο;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μαθησιακή Περιοχή: Εργαστήρια δεξιοτήτων
Θεματική Ενότητα: ΕΥΖΗΝ – ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

Στόχοι: Να διαπραγματεύονται το κυριολεκτικό νόημα μίας έννοιας μέσα από εναλλακτικές μη λεκτικές αναπαραστάσεις.
Τύπος Δραστηριότητας: Εμπέδωσης γνωστικού αντικείμενου

Στρατηγική καλλιέργειας Δεξιοτήτων του Νου: Ρουτίνα σκέψης «Χρώμα – Σύμβολο - Εικόνα»

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- Επιλέξτε ένα χρώμα που κατά τη γνώμη σας αντιπροσωπεύει τη χαρούμενη οικογένεια. Αιτιολογήστε την επιλογή σας.
- Επιλέξτε ένα σύμβολο που κατά τη γνώμη σας αντιπροσωπεύει τη χαρούμενη οικογένεια. Αιτιολογήστε την επιλογή σας.
- Επιλέξτε μία εικόνα που κατά τη γνώμη σας αντιπροσωπεύει τη χαρούμενη οικογένεια. Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

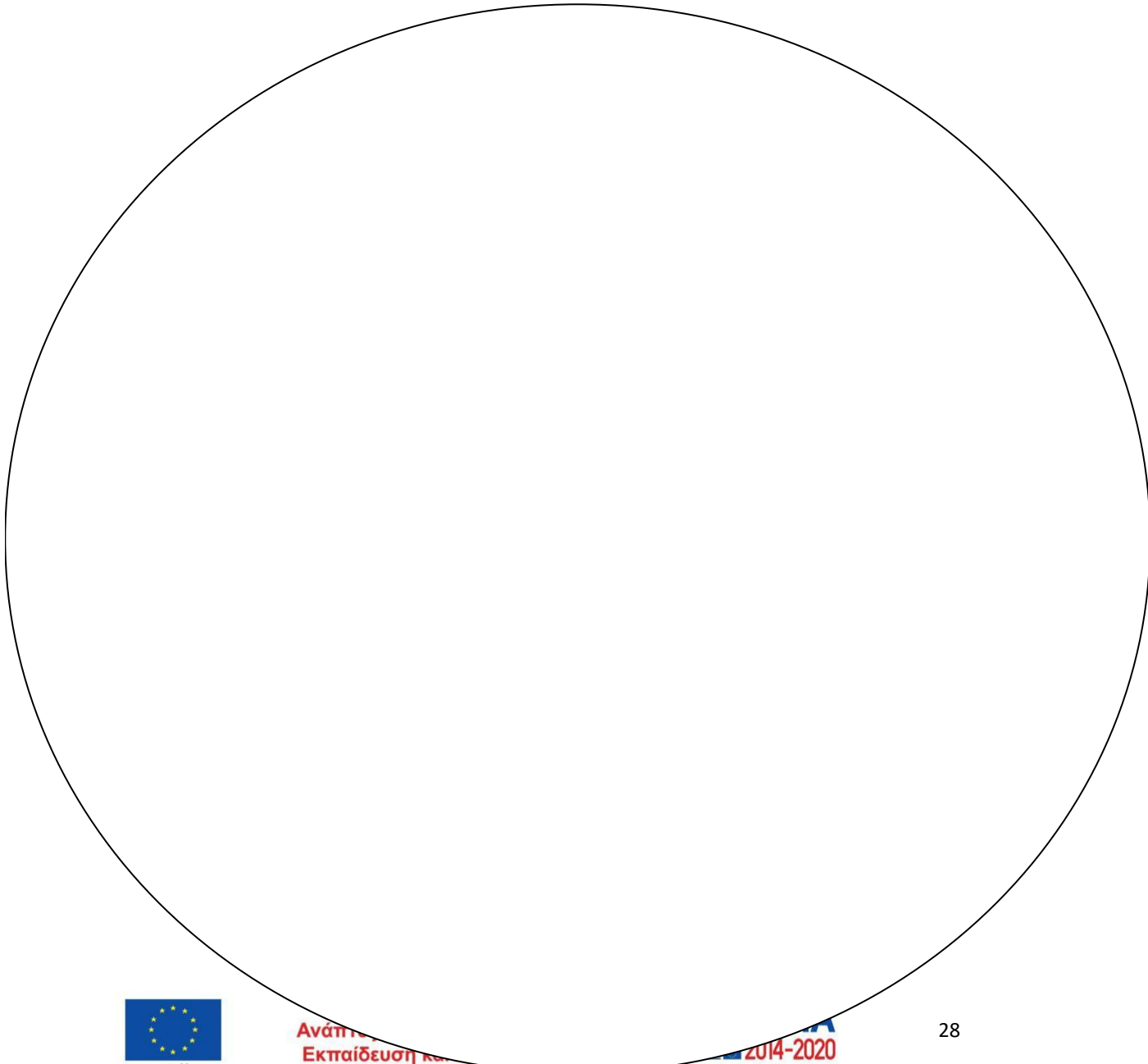
ΧΡΩΜΑ:

ΣΥΜΒΟΛΟ:

ΕΙΚΟΝΑ-ΖΩΓΡΑΦΙΑ:

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ζωγραφίστε με πολλά χρώματα μια στιγμή χαράς (φανταστική ή πραγματική) με την οικογένειά σας.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Μαθησιακή Περιοχή: Εργαστήρια δεξιοτήτων Α Δημοτικού
Θεματική Ενότητα: ΕΥ-ΖΗΝ

Στόχοι: Να επινοούν δημιουργικούς τρόπους επικοινωνίας ανάμεσα σε άτομα και να προβαίνουν σε μεταφορές και συγκρίσεις ως προς τα αποτελέσματα

Τύπος Δραστηριότητας: Διδασκαλίας του γνωστικού αντικειμένου

Στρατηγική καλλιέργειας Δεξιοτήτων του Νου: Ρουτίνα σκέψης «Δημιουργικές Συγκρίσεις»

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- Υποθέστε ότι είστε μέλος της χαρούμενης οικογένειας που εικονίζεται παραπάνω. Σκεφτείτε στις ομάδες σας έναν λόγο που είναι χαρούμενη η οικογένεια. Παρουσιάστε στην ολομέλεια.
- Συγκρίνετε τις απαντήσεις σας με αυτές των συμμαθητών σας. Ποιον τρόπο επικοινωνίας θεωρείτε αποτελεσματικότερο; Τι σας κάνει να το λέτε;
- Αναρωτηθείτε γιατί διαφορετικές ομάδες μπορεί να σκέφτηκαν με παρόμοιο ή διαφορετικό τρόπο από τη δική σας;
- Σκεφτείτε μεταφορικά τη **χαρούμενη οικογένεια**. Αν ήταν συναίσθημα πως θα νιώθατε; Αν ήταν φαγητό από τι συστατικά θα είχε φτιαχτεί; Αν ήταν βιβλίο τι υπόθεση θα είχε;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μαθησιακή Περιοχή: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ Α ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Θεματική Ενότητα: ΕΥ ΖΗΝ-ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

Στόχοι: Να παρατηρούν προσεκτικά τα στοιχεία ώστε να είναι σε θέση να τα κατατάξουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες.

Τύπος Δραστηριότητας: Αξιολόγησης

Στρατηγική καλλιέργειας Δεξιοτήτων του Νου: Ρουτίνα σκέψης «Τίτλοι»

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ/ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ/ΣΛΟΓΚΑΝ	ΔΩΣΕ ΈΝΑΝ ΤΙΤΛΟ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΟΥ ΆΚΟΥΣΕΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΜΠΕΔΩΣΗΣ ΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ**
- Στρατηγική καλλιέργειας Δεξιοτήτων του Νου: Ρουτίνα σκέψης**
«Χρώμα – Σύμβολο - Εικόνα»

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- Επιλέξτε ένα χρώμα που κατά τη γνώμη σας αντιπροσωπεύει το σχολείο σας. Αιτιολογήστε την επιλογή σας.
- Επιλέξτε ένα σύμβολο που κατά τη γνώμη σας αντιπροσωπεύει το σχολείο σας. Αιτιολογήστε την επιλογή σας.
- Επιλέξτε μία εικόνα που κατά τη γνώμη σας αντιπροσωπεύει το σχολείο σας. Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

ΑΝ ΗΤΑΝ ΧΡΩΜΑ	
ΑΝ ΗΤΑΝ ΣΥΜΒΟΛΟ	
ΑΝ ΗΤΑΝ ΕΙΚΟΝΑ	Αν ήταν παραμύθι, ποιο θα ήταν;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Έκθεση Προόδου Μαθητή/τριας

Έκθεση Προόδου Μαθητή/τριας					
Σχολική Μονάδα	Εκπαιδευτικός	Τάξη/Τμήμα	Χρονική περίοδος	Σχολικό έτος	
Ονοματεπώνυμο μαθητή/τριας:					
			Διαβαθμίσεις: Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα		
			[1] Αρχόμενη: ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις σε δραστηριότητα καθοδήγησης	[2] Αναπτυσσόμενη: καταβάλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα	[3] Ικανοποιητική: αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ					
Α) Δεξιότητες του 21ου αιώνα (4cs συνυφασμένες με τις Δεξιότητες του Νου)					
Κριτική σκέψη	Δεξιότητες δημιουργίας γνώσεων - Αυτεπάρκεια				
	Δεξιότητες εξαγωγής εύλογων συμπερασμάτων				
	Δεξιότητες αναγνώρισης άλλων προοπτικών και αυτόνομης μάθησης				
Συνεργασία	Δεξιότητες Συνεργασίας				
	Δεξιότητες ευελιξίας, προσαρμοστικότητας και ισότιμης καταμερισμένης ευθύνης				

	Δεξιότητες λήψης ουσιαστικών αποφάσεων από κοινού και επίλυσης συγκρούσεων				
Δημιουργικότητα	Δεξιότητες ανάληψης ρίσκων/υπέρβαση και αναλυτικής και κριτικής σκέψης				
	Καινοτομία/μοναδικότητα				
	Γνώση & κριτική κατανόηση γλώσσας & επικοινωνίας				
Επικοινωνία	Δεξιότητες ενημέρωσης στο κοινό, ακρόασης και παρατήρησης				
	Γλωσσικές, επικοινωνιακές & πολυγλωσσικές δεξιότητες				

	Εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία				
Δεξιότητες Κριτικής Σκέψης και Δημιουργικότητας, συυφασμένες με τη λειτουργία του Νου	Δεξιότητες διαχείρισης αναγνώρισης και επίλυσης προβλημάτων				
	Δεξιότητες αναγνώρισης λογικών σχέσεων				
	Δεξιότητα καινοτομίας μέσω κατασκευής				
	Δεξιότητα Σύνθεσης -Επεξεργασίας- Μετασχηματισμός				
Β] Δεξιότητες του Νου (Περιγραφή, ερμηνεία και διατύπωση ερωτημάτων, παρατεταμένη παρατήρησης, σύγκρισης, κριτικής διαχείρισης πληροφορίας, μεταφορικής σκέψης, εύρεσης και διαπραγμάτευσης νοήματος, Ανάλυση, σύνθεση, οργάνωση και τεκμηρίωση δεδομένων και πληροφοριών εύρεση και διαπραγμάτευση νοήματος, Εφαρμογή της υπάρχουσας γνώσης σε νέες καταστάσεις)					

Δεξιότητες περιγραφής, ερμηνείας και διατύπωση ερωτημάτων				
Δεξιότητες παρατεταμένης παρατήρησης, σύγκρισης, κριτικής διαχείρισης πληροφορίας				
Δεξιότητες μεταφορικής σκέψης, εύρεσης και διαπραγμάτευσης νοήματος				
Δεξιότητες ανάλυσης, σύνθεσης, οργάνωσης και τεκμηρίωσης δεδομένων και πληροφοριών				
Δεξιότητα εφαρμογής της υπάρχουσας γνώσης σε νέες καταστάσεις				

Έκθεση Προόδου Μαθητή/τριας 2

Έκθεση Προόδου Μαθητή/τριας	
Σχολική Μονάδα:	Σχολικό έτος:
Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας:	
Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτικού:	
Τάξη/Τμήμα:	
A] Αποτύπωση της αξιολόγησης του/της μαθητή/τριας στην τάξη/στο τμήμα	
Κριτήρια	Παρατηρήσεις
Δημιουργικότητα, κριτική σκέψη, Στρατηγική Σκέψη, Επίλυση προβλημάτων, Μελέτες περίπτωσης (case studies), Πλάγια Σκέψη, Κατασκευές	
Συμμετοχή, συνεργασία, ανάληψη πρωτοβουλιών, επικοινωνία, αυτονομία	

B] Αποτύπωση της αξιολόγησης του/της μαθητή/τριας ως προς τις δεξιότητες του εργαστηρίου				
Κριτήρια	*] Μη ικανοποιητικά ή λίγες φορές	**] Μέτρια ή αρκετές φορές	***] Καλά ή πολλές φορές	****] Πολύ καλά ή σχεδόν πάντα
Επικοινωνία				
Συνεργασία				
Δημιουργικότητα				
Κριτική σκέψη				
Δεξιότητες περιγραφής, ερμηνείας και διατύπωση ερωτημάτων				
Δεξιότητες παρατεταμένης παρατήρησης				
Δεξιότητες μεταφορικής σκέψης				
Δεξιότητες ανάλυσης, σύνθεσης, οργάνωσης και τεκμηρίωσης δεδομένων και πληροφοριών				
Δεξιότητες εφαρμογής προϋπαρχουσας γνώσης σε νέες καταστάσεις				

PORTFOLIO ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

	Εγώ και οι συμμαθητές /τριές μου	
	<i>Portfolio</i>	
	<i>Μαθητή/Μαθήτριας</i>	
Γράφω το όνομά μου		
Όνομα		
Επώνυμο		
Ζωγραφίζω τον εαυτό μου ή βάζω μια φωτογραφία μου		
Γράφω μια λέξη ή μια φράση που να με εκφράζει (motto)		
Τάξη/Τμήμα		
Ημερομηνία Έναρξης		
Ημερομηνία Λήξης		

ΥΛΙΚΟ 1^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ :«Ας γνωριστούμε»

ΥΛΙΚΟ 2^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ :« Ο εαυτός μου»

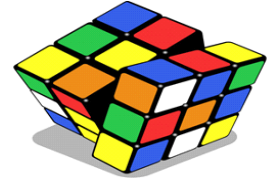
ΥΛΙΚΟ 3^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ :«Πώς είμαι;-Η μοναδικότητά μου»

ΥΛΙΚΟ 4^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ:«Η οικογένεια μου»

ΥΛΙΚΟ 5^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ :«Το σχολείο μου –η τάξη μου»

ΥΛΙΚΟ 6^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ :«Οι συμμαθητές/τριες μου ως συνεργάτες »

ΥΛΙΚΟ 7^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ :«Βάζω στόχους και προχωρώ – Αξιολόγηση»

ΦΥΛΛΑ ΠΡΟΟΔΟΥ ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ –

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ 1

Εργαστήρια Δεξιοτήτων - Φύλλο Προόδου Μαθητή/Μαθήτριας:																				
Σχολικό Έτος:				Σχολείο:				Τάξη:				Τμήμα:								
				Θεματικός κύκλος Α'				Θεματικός κύκλος Β'				Θεματικός κύκλος Γ'				Θεματικός κύκλος Δ'				
Χρονικό διάστημα:																				
Εκπαιδευτικός:																				
Διαβαθμίσεις				1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
Δεξιότητες Μάθησης																				
Συνεργασία	Δεξιότητες Συνεργασίας																			
	Δεξιότητες Επίλυσης συγκρούσεων																			
Επικοινωνία	Γλωσσικές, επικοινωνιακές & πολυγλωσσικές δεξιότητες																			
	Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης																			
Δημιουργικότητα	Αυτεπάρκεια																			
	Ανεκτικότητα																			
	Δεξιότητες Αυτόνομης Μάθησης																			
Κριτική Σκέψη	Γνώση & κριτική κατανόηση του εαυτού																			
	Γνώση & κριτική κατανόηση του γλώσσας & επικοινωνίας																			
	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου																			
Δεξιότητες Νοῦ																				
Στρατηγική Σκέψη																				
Επίλυση προβλημάτων																				
Μελέτες περίπτωσης (case studies)																				
Κατασκευές																				
Πλάγια Σκέψη																				
				1 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	2 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	3 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	4 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας													
Διαβαθμίσεις				Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική													
Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα (ο μαθητής/η μαθήτρια)				εκτελεί απλές εργασίες, με βοήθεια, ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε	καταβάλλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη	αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την	Εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γενίκευση, μεταφέρει την εκδηλούμενη													

		<p><i>επιδείξεις, υποδείξεις, σε δραστηριότητα καθοδήγησης</i></p>	<p><i>δραστηριότητα</i></p>	<p><i>εμπλοκή του στη δραστηριότητα</i></p>	<p><i>δεξιότητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει ολόπλευρα στη δραστηριότητα, βοηθά και άλλους σε εργασίες</i></p>
--	--	--	-----------------------------	---	---

ΦΥΛΛΑ ΠΡΟΟΔΟΥ ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ –

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ 2

ΣΧΟΛΕΙΟ	Σχολικό Έτος:
Χρονικό διάστημα:	
Εκπαιδευτικός: ΤΑΞΗ/ΤΜΗΜΑ	
ΟΝ ΜΑΘΗΤΗ	

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
Ικανότητα 8 (4Cs δημιουργική κότητα)	Αυτεπάρκεια	Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να κατανοεί διάφορα θέματα			
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι μπορεί να υλοποιεί τις δραστηριότητες που έχει σχεδιάσει			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιλύει τα περισσότερα προβλήματα εφόσον καταβάλλει την αναγκαία προσπάθεια			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιτυγχάνει καλά αποτελέσματα όταν αναλαμβάνει να επιτελέσει ένα καθήκον			
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι οι δύσκολες καταστάσεις ξεπερνιούνται			
		Εκφράζει πίστη ότι μπορεί να αναλαμβάνει τις ενέργειες που απαιτούνται για την επίτευξη κάποιου στόχου			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να εργάζεται με αποτελεσματικότητα			
		Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να ξεπερνά τα εμπόδια κατά την επίδιωξη ενός στόχου			
		Εκφράζει τη βεβαιότητα ότι είναι σε θέση να αλλάξει, εφόσον το επιθυμεί			
		Δείχνει σιγουριά για τη λήψη αποφάσεων			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση για την αντιμετώπιση νέων προκλήσεων			
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι αντεπεξέρχεται καλά στις μεταβαλλόμενες συνθήκες			
		Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να επιλέγει τις κατάλληλες μεθόδους για την εκπλήρωση διαφόρων καθηκόντων			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση στην ικανότητά του/της για επιτυχία			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι έχει την ικανότητα να επιτυγχάνει στα περισσότερα καθήκοντα που αναλαμβάνει			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να εκτελεί ποιοτική εργασία			
		Παραμένει σίγουρος/η για τις ικανότητές του/της όταν τον/την αμφισβητούν			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να βασίζεται στις ικανότητές του/της να αντεπεξέρχεται με ηρεμία στις δυσκολίες			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να παίρνει αποφάσεις για τον καλύτερο τρόπο διαχείρισης ενός προβλήματος			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιτυγχάνει τους στόχους του/της στη ζωή			
	Εκφράζει την πεποίθηση ότι συνολικά, στη ζωή του/της, είναι ένα πολύ αποτελεσματικό άτομο				
	Δείχνει να αισθάνεται ασφαλής ως προς τις ικανότητές του/της να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της ζωής				
	Εκφράζει την πεποίθηση ότι ξέρει να χειρίζεται απρόβλεπτες καταστάσεις χάρη στην επινοητικότητα του/της				
	Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να διαχειρίζεται αποτελεσματικά απρόσμενα γεγονότα				

<p>Ικανότητα 9 (4cs Δημιουργι κότητα)</p>	Ανεκτικότητα στην αμφισημία	Συνεργάζεται καλά με άλλους ανθρώπους που έχουν πολλές διαφορετικές απόψεις				
		Δείχνει ότι μπορεί να είναι επιφυλακτικός/ή στην κρίση του/της για άλλους ανθρώπους				
		Αλληλεπιδρά θετικά χωρίς να γνωρίζει με βεβαιότητα τις σκέψεις και τα συναισθήματα του άλλου				
		Αισθάνεται άνετα με διαφορετικών ειδών ανθρώπους				
		Εκφράζει προθυμία να επανεξετάζει αντιφατικές ή ελλιπείς πληροφορίες χωρίς να τις απορρίπτει αυτομάτως ή να συνάγει βεβαιωμένα συμπεράσματα				
		Αντιλαμβάνεται αμφίσημες καταστάσεις				
		Δέχεται να αναλαμβάνει καθήκοντα που απαιτούν την αντιμετώπιση άγνωστων ή ασυνήθιστων καταστάσεων				
		Επιδιώκει συζητήσεις με ανθρώπους των οποίων οι ιδέες και οι αξίες διαφέρουν από τις δικές του/της				
		Νιώθει άνετα σε μη οικείες καταστάσεις				
		Αντιμετωπίζει την αβεβαιότητα με θετικό και επικοινωνιακό τρόπο				
		Αντεπεξέρχεται καλά σε απρόβλεπτες καταστάσεις				
		Τα βγάζει πέρα με διφορούμενες καταστάσεις				
		Όταν καλείται να επιλέξει τον τρόπο αντιμετώπισης μιας συγκεκριμένης κατάστασης, είναι ικανός/ή να χρησιμοποιεί εναλλακτικά δύο ή περισσότερες πολιτισμικές οπτικές				
		Δέχεται να αντιμετωπίζει καταστάσεις ή ζητήματα αμφίσημα				
		Αποδέχεται την έλλειψη σαφήνειας				
		Εκφράζει προθυμία για ανοχή της αβεβαιότητας				
	<p>Ικανότητα 10 (4cs Δημιουργι κότητα)</p>	<p>Δεξιότητες Αυτόνομης Μάθησης</p>	Δείχνει ότι μπορεί να εντοπίζει πηγές μάθησης (π.χ. άνθρωπος, βιβλία, διαδίκτυο)			
			Ζητά διευκρινίσεις από τρίτους σχετικά με καινούργιες πληροφορίες, όποτε χρειάζεται			
Ολοκληρώνει μόνος/η τα καθήκοντα μάθησης						
Εντοπίζει αυτά που ήδη γνωρίζει και όσα δεν γνωρίζει						
Μπορεί να εντοπίζει μόνος/η τα κενά στις γνώσεις του/της						
Μπορεί να εντοπίζει σχετικές πηγές πληροφοριών για να εκπληρώσει ένα καθήκον μάθησης						
Μπορεί να συλλέγει αποτελεσματικά πληροφορίες χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές και πηγές						
Χρησιμοποιεί κατάλληλα εργαλεία και τεχνολογίες πληροφόρησης για να ανακαλύπτει νέες πληροφορίες						
Επιδεικνύει την ικανότητά του/της να αναζητά πληροφορίες μόνος/η						
Αναζητά πληροφορίες από διάφορες πηγές						
Εκφράζει προθυμία να μαθαίνει καινούργια πράγματα μόνος/η						
Αναπτύσσει τις ιδέες του/της συλλέγοντας πληροφορίες						
Μπορεί να αποκτά γνώσεις σχετικά με καινούργια θέματα με ελάχιστη επιτήρηση						
Μπορεί να αξιολογεί την ποιότητα της δικής του/της δουλειάς						

		Μπορεί να εντοπίζει πληροφορίες συναφείς με τις προσωπικές και ακαδημαϊκές ανάγκες και τα ενδιαφέροντά του/της			
		Μπορεί να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τις τεχνολογίες πληροφοριών ώστε να βρίσκει, να ερευνά, να οργανώνει και να ενσωματώνει πληροφορίες			
		Μπορεί να αξιοποιεί γνώσεις από διάφορα αντικείμενα/τομείς μάθησης			
		Μπορεί να επιλέγει μόνος/η υλικό, πόρους και δραστηριότητες εκμάθησης			
		Μπορεί να παρακολουθεί την πρόοδό του/της για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του/της			
		Αναζητά νέες ευκαιρίες για μάθηση			
		Ξαναδιαβάζει ένα καινούργιο υλικό μετά από μια πρώτη ανάγνωση για να βεβαιωθεί ότι το έχει κατανοήσει σωστά			
		Μπορεί να επιλέγει τις πιο αξιόπιστες από τις διαθέσιμες πηγές πληροφόρησης ή συμβουλών			
		Δείχνει ικανός/ή να παρακολουθεί, να καθορίζει, να ιεραρχεί και να ολοκληρώνει τα καθήκοντά του/της χωρίς άμεση εποπτεία			
		Διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον χρόνο του/της για να επιτυγχάνει τους μαθησιακούς στόχους του/της			
		Μπορεί να αξιολογεί μόνος/η την αξιοπιστία των πηγών πληροφόρησης ή συμβουλών			
		Παρακολουθεί την πρόοδό του/της στην εκμάθηση νέων πληροφοριών			
<p>Ικανότητα 12(4Cs επικοινωνία)</p>	<p>Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης</p>	Ακούει προσεκτικά τους άλλους			
		Παρακολουθεί τις χειρονομίες των ομιλητών και συνολικά τη γλώσσα του σώματος για να μπορεί να διαπιστώνει το νόημα των λόγων τους			
		Μπορεί να ακούει αποτελεσματικά ώστε να αποκρυστογραφεί τα νοήματα και τις προθέσεις του άλλου			
		Δίνει προσοχή σε όσα οι άλλοι υπονοούν αλλά δεν λένε			
<p>Ικανότητα 13(4Cs επικοινωνία)</p>	<p>Ενσυναίσθηση</p>	Μπορεί να αναγνωρίζει πότε ένας σύντροφος χρειάζεται τη βοήθειά του/της			
		Εκφράζει τη συμπαράστασή του/της για τα δεινά που βλέπει να συμβαίνουν σε άλλους			
		Λαμβάνει υπόψη του/της τα συναισθήματα των άλλων όταν παίρνει αποφάσεις			
		Διατυπώνει την άποψη ότι όταν συλλογίζεται ανθρώπους σε άλλες χώρες, συμμερίζεται τις χαρές και τις λύπες τους			
<p>Ικανότητα 14 (4Cs συνεργασία)</p>	<p>Ευελιξία και προσαρμοστικότητα</p>	Αναγνωρίζει επακριβώς τα αισθήματα των άλλων, ακόμη κι όταν αυτοί δεν θέλουν να τα φανερώσουν			
		Αλλάζει τις απόψεις του/της, εφόσον του/της αποδείξουν με λογικά επιχειρήματα ότι κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο			
		Προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις επιστρατεύοντας μια καινούργια δεξιότητα			
		Μπορεί να αλλάζει αποφάσεις που έχει λάβει εφόσον αυτό καθίσταται αναγκαίο λόγω των συνεπειών τους			
		Προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις εφαρμόζοντας τις γνώσεις του/της με διαφορετικό τρόπο			
<p>Ικανότητα 15(4Cs επικοινωνία)</p>	<p>Γλωσσικές, επικοινωνιακές και πολυγλωσσικές δεξιότητες</p>	Μπορεί να τροποποιεί τη συμπεριφορά του/της ώστε αυτή να εναρμονίζεται με άλλους πολιτισμούς			
		Μπορεί να εκφράζει τις σκέψεις του/της για ένα πρόβλημα			
		Ζητά από τους ομιλητές να επαναλάβουν κάτι που δεν του/της είναι ξεκάθαρο			
		Κάνει ερωτήσεις που δείχνουν ότι έχει κατανοήσει τις θέσεις των άλλων			
		Μπορεί να μεσολαβεί γλωσσικά σε διαπολιτισμικές ανταλλαγές κάνοντας μετάφραση, διερμηνεία ή παρέχοντας διευκρινίσεις			

		Μπορεί να αποφεύγει με επιτυχία τις διαπολιτισμικές παρανοήσεις			
Ικανότητα 16(4Cs συνεργασία α)	Δεξιότητες συνεργασίας	Οικοδομεί θετικές σχέσεις με άλλους ανθρώπους σε μια ομάδα			
		Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, συμβάλλει στην ομαδική εργασία στον βαθμό που του/της αναλογεί			
		Προσπαθεί να επιτυγχάνει συναίνεση ώστε να εκπληρώνει τους στόχους της ομάδας			
		Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, ενημερώνει τους άλλους για τυχόν συναφείς ή χρήσιμες πληροφορίες			
Ικανότητα 17 (4Cs συνεργασία α)	Δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων	Εμπνέει ενθουσιασμό στα μέλη της ομάδας ώστε να επιτυγχάνονται οι κοινοί στόχοι			
		Μπορεί να επικοινωνεί με σεβασμό με τα εμπλεκόμενα στη σύγκρουση μέρη			
		Μπορεί να βρίσκει εναλλακτικές λύσεις για την επίλυση των συγκρούσεων			
		Μπορεί να στηρίζει άλλους στην επίλυση συγκρούσεων βοηθώντας τους να κατανοούν τις διαθέσιμες επιλογές			
Ικανότητα 18 (4Cs κριτική σκέψη)	Γνώση και κριτική κατανόηση του εαυτού	Καταφεύγει τακτικά στην επικοινωνία για να συνεισφέρει στην επίλυση διαπροσωπικών συγκρούσεων			
		Μπορεί να περιγράψει τα κίνητρά του/της			
		Μπορεί να περιγράψει τους τρόπους με τους οποίους οι σκέψεις και τα συναισθήματά του/της επηρεάζουν τη συμπεριφορά του/της			
		Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τις αξίες και τις πεποιθήσεις του/της			
Ικανότητα 19 (4Cs κριτική σκέψη)	Γνώση και κριτική κατανόηση γλώσσας και επικοινωνίας	Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τον εαυτό του/της από πολλές διαφορετικές σκοπιές			
		Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τα συναισθήματα και τα αισθήματά του/της σε πολλές διαφορετικές καταστάσεις			
Ικανότητα 20 (4Cs κριτική σκέψη)	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου: πολιτική, δίκαιο, ανθρώπινα δικαιώματα, κουλτούρα, πολιτισμοί, θρησκείες, ιστορία, μέσα ενημέρωσης, οικονομίες, περιβάλλον, βιωσιμότητα	Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά την εξελισσόμενη φύση του πλαισίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη διαρκή ανάπτυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε διαφορετικές περιοχές του κόσμου			
Ψηφιακές Δεξιότητες	1. Πληροφορίες και επεξεργασία δεδομένων	Ψάχνω για απλά δεδομένα σε απευθείας σύνδεση (εικόνα, δεδομένα). Μπορώ να βοηθήσω τον εαυτό μου με μια ποικιλία πηγών.			
		Ξέρω κάποιες μηχανές αναζήτησης και μπορώ να χρησιμοποιήσω διαφορετικές λέξεις-κλειδιά για να βρω τις πληροφορίες που θέλω.			
		Μπορώ να αποθηκεύσω το αρχείο στον επιλεγμένο φάκελο στη συσκευή μου και να το βρω.			
		Μπορώ να βρω στο Διαδίκτυο αυτό που ζητώ, κάθε φορά που ψάχνω και αναγνωρίζω τι είναι αξιόπιστο και τι όχι			

2. Ψηφιακή Επικοινωνία	Σε μια ηλεκτρονική τάξη, ξέρω πώς να στέλνω μηνύματα σε επιλεγμένους συμμαθητές και να χρησιμοποιώ ένα κανάλι συνομιλίας.				
	Επικοινωνώ χρησιμοποιώντας διάφορα εργαλεία (e-mail, Skype, κοινωνικά δίκτυα...)				
	Μπορώ να στείλω διάφορα αρχεία (κείμενο, εικόνες) ως συνημμένα σε ένα e-mail.				
	Επιλέγω τις πληροφορίες που θέλω να κοινοποιήσω σύμφωνα με τους στόχους μου.				
	Χρησιμοποιώ εργαλεία για τη δημιουργία, επεξεργασία και συνδυασμό ψηφιακού περιεχομένου.				
	Μπορώ να καταγράψω τις σκέψεις μου και τα συναισθήματά μου χρησιμοποιώντας διαφορετικά μέσα (κείμενο, εικόνες, ήχο, βίντεο).				
	Γνωρίζω ότι το υλικό και το περιεχόμενο στο διαδίκτυο έχει δημιουργηθεί από άλλους ανθρώπους (συγγραφείς) και έχει πνευματικά δικαιώματα που πρέπει να σεβόμαστε.				
	Μπορώ να χρησιμοποιώ γλώσσες προγραμματισμού και εκπαιδευτική ρομποτική με τη χρήση πλακιδίων (π.χ. Scratch, Scratch junior, Scratch for Arduino, κ.λ.π.)				
4. Ασφάλεια	Γνωρίζω ότι όταν χρησιμοποιούνται τεχνολογίες, υπάρχει κίνδυνος που μπορεί να επηρεάσει την απόδοση της ψηφιακής συσκευής μου.				
	Προστατεύω τον κωδικό πρόσβασής μου και δεν τον μοιράζομαι με άλλους ανθρώπους. Ξέρω σε ποιον να στραφώ εάν υπάρχει πρόβλημα.				
	Ξέρω πώς να δημιουργήσω έναν ασφαλή κωδικό πρόσβασης ακολουθώντας τις οδηγίες.				
	Είμαι προσεκτικός/ή όταν μου ζητάνε προσωπικά στοιχεία όπως π.χ. κωδικό πρόσβασης, προσωπικά αρχεία κ.λ.π.				
	Όταν καταλάβω περίπτωση απειλής (διαδικτυακή βία) ενημερώνω άμεσα τους ενήλικες.				
5. Επίλυση προβλήματος με ψηφιακά μέσα	Όταν λύνω ένα πρόβλημα τότε:				
	Χρησιμοποιώ αλγορίθμους, δηλαδή μια σειρά από βήματα για να το λύσω.....				
	Όταν λύνω ένα πρόβλημα τότε:				
	Προσπαθώ να καταλάβω ποια στοιχεία από τα μαθηματικά χρειάζομαι.....				
	Όταν λύνω ένα πρόβλημα τότε:				
	Προσπαθώ να το απλοποιήσω και συγκεντρώνω μόνο στα στοιχεία που χρειάζομαι...				
	Όταν λύνω ένα πρόβλημα στον υπολογιστή συνεργάζομαι μαζί με άλλους για να λύσουμε διαφορετικά μέρη του προβλήματος την ίδια στιγμή				
	Όταν λύνω ένα πρόβλημα ψάχνω να βρω πώς μπορώ να συγκεντρώσω δεδομένα και πληροφορίες και να τις αναλύσω για να με βοηθήσουν στην επίλυση του προβλήματος				
Τρέχω συχνά το πρόγραμμά μου για να βεβαιωθώ ότι κάνει αυτά που θέλω και επιδιορθώνω όποια προβλήματα εντοπίσω					

Ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης για το πρόγραμμα

1. Ο βασικός σκοπός του προγράμματος καλλιέργειας δεξιοτήτων με τίτλο : « Εγώ και οι συμμαθητές /τριές μου» είναι η πρωτογενής πρόληψη σε θέματα που αφορούν στην ψυχική υγεία και στις διαπροσωπικές σχέσεις των μαθητών/τριών και η καλλιέργεια σύγχρονων δεξιοτήτων στους/στις μαθητές/τριες.
ΣΩΣΤΟ ΑΘΟΣ
2. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα καλλιέργειας δεξιοτήτων απευθύνεται σε μαθητές/τριες της .....τάξης του Δημοτικού Σχολείου
  - Α΄ τάξη
  - Β΄ τάξη
  - Γ τάξη
3. Στην 1η δραστηριότητα, του 1^{ου} εργαστηρίου ο/η εκπαιδευτικός καλεί τους/τις μαθητές/τριες να συστηθούν και να αναφέρουν το αγαπημένο τους .....
  - Φαγητό
  - Φίλο/η
  - Παιχνίδι
4. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα μπορεί να εφαρμοστεί σε συνθήκες:
  - Δια ζώσης Εκπαίδευσης
  - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης
  - Δια ζώσης και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης
5. Οι διδακτικοί στόχοι του συγκεκριμένου προγράμματος ως προς τις Δεξιότητες του 21ου (4C's)είναι:
  - Κριτική Σκέψη, Δημοουργικότητα, Συνεργασία, Επικοινωνία
  - Συνέργεια, Αλληλοβοήθεια, Σύμπραξη, Αδιαλλαξία
  - Συμμετοχή, Εμπλοκή, Ενδιαφέρον, Αξιολόγηση
6. Οι διδακτικοί στόχοι του συγκεκριμένου προγράμματος ως προς τις Δεξιότητες του Νου είναι:
  - Συνεργασία μελών ομάδας, διαπραγμάτευση, σεβασμός, κατανόηση
  - Αναγνώριση και επίλυση προβλημάτων, ερμηνεία δεδομένων εξαγωγή και δοκιμή συμπερασμάτων, πρωτοτυπία-καινοτομία

- Σύνδεση της πληροφορίας, αναστοχασμός, εμπλοκή, διερεύνηση

7. Το πρόγραμμα προβλέπει την περιγραφική αξιολόγηση η οποία και αποτελεί μια μορφή παιδαγωγικά προσανατολισμένης αξιολόγησης στην εκπαίδευση.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

8. Η Έκθεση Προόδου του μαθητή /τριας ως προς τις Δεξιότητες του Νου περιλαμβάνει και :

- Εφαρμογή της υπάρχουσας γνώσης σε νέες καταστάσεις
- Εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία
- Γνώση & κριτική κατανόηση γλώσσας & επικοινωνίας

9. Το πρόγραμμα δεν προβλέπει τη δημιουργία portfolio για τους/τις μαθητές/τριες:

- ΣΩΣΤΟ
- ΛΑΘΟΣ

10. Το πρόγραμμα μπορεί να εκπονηθεί:

- Μόνο από τον υπεύθυνο εκπ/κό του τμήματος
- Από τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό του τμήματος σε συνεργασία με τις άλλες ειδικότητες των εκπαιδευτικών του σχολείου
- Από τον υπεύθυνο εκπ/κό του τμήματος σε συνεργασία με τις άλλες ειδικότητες εκπαιδευτικών που διδάσκουν στο τμήμα